

Tekst 3

Er bestaan verschillende versies van de voorgeschiedenis van het verhaal in de tragedie 'Antigone'. Volgens een van deze versies heeft Oedipus zijn zoons Polynices en Eteocles vervloekt met een onderlinge strijd om het koningschap over Thebe.

Om aan deze vervloeking te ontsnappen hebben de broers afgesproken het koningschap om de beurt gedurende één jaar te bekleden. In het eerste jaar is Eteocles koning, maar na dat jaar weigert hij de macht aan Polynices over te dragen. Dan besluit Polynices met een leger op te trekken tegen Thebe.

In de onderstaande tekst legt Polynices de hele situatie uit. Hij vertelt hoe Eteocles zich niet aan de afspraak heeft gehouden en hoe hijzelf van plan is daarop te reageren.

- 473 Ἐγὼ δὲ πατρὸς δωμάτων προυσκεψάμην
474 τοῦμόν τε καὶ τοῦδ', ἐκφυγεῖν χρήζων ἄρᾳς
475 ἃς Οἰδίπους ἐφθέγξατ' εἰς ἡμᾶς ποτε.
476 Ἐξῆλθον ἔξω τῆσδ' ἐκὼν αὐτὸς χθονός,
477 δοὺς τῷδ' ἀνάσσειν πατρίδος ἐνιαυτοῦ κύκλον,
478 ὥστ' αὐτὸς ἄρχειν αὖθις ἀνὰ μέρος λαβὼν
479 καὶ μὴ δι' ἔχθρας τῷδε καὶ φθόνου μολῶν
480 κακόν τι δρᾶσαι καὶ παθεῖν, ἃ γίγνεται.
481 Ὅ δ' αἰνέσας ταῦθ' ὀρκίους τε δοὺς θεούς,
482 ἔδρασεν οὐδὲν ὧν ὑπέσχετ', ἀλλ' ἔχει
483 τυραννίδ' αὐτὸς καὶ δόμων ἐμὸν μέρος.
484 Καὶ νῦν ἔτοιμός εἰμι τᾶμαυτοῦ λαβὼν
485 στρατὸν μὲν ἔξω τῆσδ' ἀποστεῖλαι χθονός,
486 οἰκεῖν δὲ τὸν ἐμὸν οἶκον ἀνὰ μέρος λαβὼν
487 καὶ τῷδ' ἀφεῖναι τὸν ἴσον αὖθις αὖ χρόνον,
488 καὶ μήτε πορθεῖν πατρίδα μήτε προσφέρειν
489 πύργοισι πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις·
490 ἃ μὴ κυρήσας τῆς δίκης πειράσομαι
491 δρᾶν.

Euripides, Phoenissae 473-491

Aantekeningen

- regel 473 πατρός δωμάτων in het huis van mijn vader
προσκεψάμην aoristus van προσκέπτομαι zorgen voor
- regel 474 τοῦμόν τε καὶ τοῦδ' mijn eigen belangen en die van Eteocles -
lijdend voorwerp bij προσκεψάμην (regel 473)
- regel 476 τῆσδ' χθονός Polynices bedoelt hiermee het gebied van
Thebe.
- regel 477 δίδωμι toestaan
τῷδ' Polynices bedoelt hiermee Eteocles.
ὁ κύκλος periode
- regel 478 αὖθις ἀνὰ μέρος λαβὼν op mijn beurt
- regel 479 καὶ μή + infinitivus en ik was niet van plan om te
τῷδε Polynices bedoelt hiermee Eteocles.
ἔμολον aoristus van βλώσκω komen
- regel 480 ἃ γίγνεται wat nu helaas toch gebeurt
- regel 481 Ὅ δ' Polynices bedoelt hiermee Eteocles.
ταῦθ' = ταῦτα Hiermee bedoelt Polynices de afspraak om
afwisselend één jaar koning te zijn.
δίδωμι ὀρκίους θεούς zweren bij de goden
- regel 482 ὧν = τούτων ἃ
ὑπέσχετ' = ὑπέσχετο
- regel 484 ἔτοιμός εἰμι Hierbij horen de volgende infinitivi: ἀποστεῖλαι
(regel 485), οἰκεῖν (regel 486), ἀφεῖναι (regel 487), πορθεῖν
(regel 488) en προσφέρειν (regel 488).
τάμαυτοῦ wat van mij is
- regel 485 τῆσδ' χθονός Polynices bedoelt hiermee het gebied van
Thebe.
- regel 486 ἀνὰ μέρος λαβὼν op mijn beurt
- regel 487 τῷδε Polynices bedoelt hiermee Eteocles.
ἀφίημι + dativus overlaten aan
ἀφεῖναι Vul aan: τὸν οἶκον
τὸν ἴσον Verbinden met χρόνον (regel 487).
αὖ Onvertaald laten.
- regel 488 προσφέρω + dativus plaatsen tegen
- regel 489 πηκτός stevig
πηκτῶν κλιμάκων προσαμβάσεις = πηκτὰς κλίμακας
- regel 490 ἃ die dingen - Hiermee verwijst Polynices naar de inhoud van
de regels 488-489.
μὴ κυρήσας τῆς δίκης als ik niet krijg waar ik recht op heb